

**ПАМ'ЯТКА
НАСЕЛЕННЮ ЩОДО ДІЙ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ**

**ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА
ПРИ ЕЛЕКТРОТРАВМАХ**

Ураження електричним струмом виникають у побуті й на виробництві найчастіше через порушення правил користування джерелами електроенергії; іноді трапляються ураження блискавкою. Проходження електричного струму викликає в організмі загальні й локальні зміни. Ураження відбувається тоді, коли людина виявляється увімкненою в електричне коло і струм проходить крізь неї в землю, а також під час дії індукційного струму.

Тяжкість ураження залежить від величини струму, віку і стану здоров'я потерпілого. Мають також значення ступінь опірності тканини і навколишнє середовище. Так, електричний струм добре проходить крізь вологі тканини тіла і погано - крізь шкіру долонь і п'ят.

Постійний струм напругою 40 В не викликає смертельного ураження. При напрузі 220 - 380 В вмирають 20 - 30%, при 1000 В - 50 %. Дія струму напругою 3000 В і більше практично завжди призводить до смерті потерпілого. **Змінний струм напругою 127 - 220 - 380 В і частотою 50 Гц небезпечніший, ніж постійний.**

Суха шкіра має достатній опір і не ушкоджується струмом напругою 60В. При напрузі 220В шкіра пошкоджується завжди. При напрузі 500В виникають «пробой» шкіри; тоді електричному струму чинять опір лише внутрішні органи.

При ураженні блискавкою дуже небезпечним є пряме попадання в голову. 80 - 90 % потерпілих непритомніють. Порушення серцевої діяльності при ураженні блискавкою менш небезпечне, ніж при ураженні електричним струмом, у зв'язку з короткочасністю дії і високою напругою в зоні розряду. Зупинка дихання найчастіше виникає як вторинне явище, що спричиняється рефлекторною зупинкою серця, ушкодженням ребер і мозку після падіння потерпілого.

При наданні першої допомоги слід насамперед, дотримуватись правил безпеки, припиняти дію електричного струму на потерпілого (вимкнути струм, перервати або відвести дріт). Усе це треба зробити дуже швидко, але й дуже обережно, користуючись предметами, що не проводять струм (палицею, сухою мотузкою). Слід одягнути гумові рукавиці, взути гумові чоботи. При зупинці дихання проводять штучну вентиляцію легень. В разі зупинки серця роблять його закритий масаж; перед цим потрібно один - два рази вдарити кулаком у нижню частину грудної клітини. Надавши першу допомогу, потерпілому необхідно дати гарячого чаю та створити тепло і спокій.